

หัวข้อศิลปนิพนธ์

โขน วัฒนธรรมแห่งชาติ

ผู้เขียน

นางสาวเจิมจันทร์ ทิพย์จันทร์

ปริญญา

ปริญญาศิลปบัณฑิต (สื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์

อาจารย์อุทิศ อติมานะ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องวัฒนธรรมแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาวิวัฒนาการของวัฒนธรรมไทย และตัวอย่างวัฒนธรรมไทยที่เป็นข้อโต้แย้งในปัจจุบัน คือ โขน (2) เพื่อศึกษาเบื้องหลังของอำนาจที่แทรกแซงอยู่ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย (3) เพื่อศึกษา โขน ในฐานะมรดกวัฒนธรรมภูมิปัญญาที่จับต้องไม่ได้กับบทบาททางวัฒนธรรมในปัจจุบัน (4) เพื่อศึกษาการนำวัฒนธรรมมาผสมผสานกับความเคลื่อนไหวทางศิลปะป๊อปอาร์ตเพื่อนำเสนอโขนในรูปแบบใหม่ โดยมีกรอบแนวคิดหลักในการศึกษา คือ การศึกษาวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การศึกษาโครงสร้างนิยามทางสังคม การแห่งชาติวัฒนธรรม วัฒนธรรมประชานิยม และการเคลื่อนไหวทางศิลปะป๊อปอาร์ต

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัย 3 ส่วนด้วยกัน คือ ระเบียบวิจัยเชิงบรรยาย ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ บุคคลกลุ่มอนุรักษ์และมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยโดยตรง จำนวน 4 คน บุคคลหัวก้าวหน้า จำนวน 6 คน และบุคคลทั่วไป ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับเรื่องนี้ จำนวน 4 คน และระเบียบวิจัยเชิงทดลอง เพื่อทดลองวัสดุที่สามารถประยุกต์หรือผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมไทยและศิลปะตะวันตก

ในปัจจุบันที่วัฒนธรรมเริ่มห่างไกลจากผู้คนในประเทศไทย เข้าถึงยาก แต่ต้องไม่ได้ ในที่นี้หมายถึงนำมาดัดแปลงในทิศทางใหม่ ๆ เช่น ทันสมัยมากขึ้น เข้าถึงได้ง่ายขึ้น ก็เกิดเป็นกระแสการตอบโต้จากสังคมในแง่การวิจารณ์ ด้วยยุคโลกาภิวัตน์ทำให้ข่าวสาวสามารถแพร่กระจายอย่างรวดเร็วและเป็นที่น่าสนใจ จึงทำให้คนรุ่นใหม่ไม่กล้าที่จะพัฒนาวัฒนธรรม ทั้งเพื่อการสืบทอดและเจตนาอื่น ๆ และท้ายที่สุดการพยายามที่จะรักษาวัฒนธรรมนั้น อาจเป็นการทำลายวัฒนธรรมโดยไม่รู้ตัว

Thesis Title	KHON Intangible Heritage
Author	Ms. Choemchan Thippayachan
Degree	Bachelor of Fine Arts(Media Arts and Design)
Thesis Advisor	Professor Uthit Atimana

ABSTRACT

The objectives of ‘Frozen Culture’ research are (1) to study the evolution of Thai culture and of Khon, which is the representative example of Thai culture that has been widely argued about in the recent days (2) to examine the powerful factors behind the intervention of Thai cultural preservation (3) to understand the relationship between Khon, as an untouchable cultural heritage, and its cultural roles in modern society (4) to offer the way in which the traditional Khon can be integrated into the practice of pop art, producing an alternative form of Khon under the conceptual frameworks of cultural education, social development, the evolution of social attitudes, frozen culture, the culture of populism, and the movement of pop art.

This research acquires 3 methodologies, namely, descriptive research method, qualitative method through collecting data from books, related research studies of various sources, and in-depth interviews, and experimental method in order to find out the materials that are most suitable for combining Thai culture and Western culture. For the interview session, the participants are divided into 3 groups. The first group is 4 of those who directly involve in Thai cultural preservation. The second group consists of 6 people who are the modern citizens. And the last group is 4 general people.

In our modern days, Thai culture has been perceived as a topic far from the daily basis of common people, being unapproachable. Its unapproachability lies in the difficulty of it to be adapted and be expanded into new aspects, for instances, to become more modern, more down-to-earth, and to be able to trigger social responses in term of criticism. Furthermore, in the age of globalization, the advancement of technology and high-speed connection through various media forms could quickly draw attention to the youths who try to change these cultures. Thus, it has become even more difficult and obstructive to develop the frozen culture, to help it live on, or, to preserve it, destroying the culture unconsciously.